Зборник радова Факултета техничких наука, Нови Сад

УДК: 72.012
ДОИ: https://doi.org/10.24867/36FA02Katic

Пројекат ентеријера ресторана у објекту некадашњег Радничког универзитета у Новом Саду

Restaurant Interior Design Project in the Former Radnicki University Building in Novi Sad

Теодора Катић, *Факултет техничких наука, Нови Сад*

Студијски програм – АРХИТЕКТУРА

Кратак садржај – *Овај рад се бави пројектовањем ентеријера ресторана у објекту некадашњег Радничког универзитета у Новом Саду. Истражује архитектонске, функционалне и психолошке аспекте дизајна ресторана, са посебним фокусом на интеграцију природних елемената и живог дрвета као централног мотива, у циљу стварања јединственог идентитета и атмосферског искуства за кориснике.*
Кључне речи: *ресторан, ентеријер, биофилни дизајн, живо дрво, архитектонски идентитет*

Abstract – *This thesis explores the interior design of a restaurant in the former building of the Radnicki' University in Novi Sad. It examines architectural, functional, and psychological aspects of restaurant design, with a special focus on the integration of natural elements and a live tree as the central motif, aiming to create a unique identity and atmospheric experience for users.*

Keywords: *restaurant, interior design, biophilic design, live tree, architectural identity*

НАПОМЕНА: Овај рад проистекао је из мастер рада чији ментор је била др Ивана Мишкељин, ред. проф.

1. УВОД

Пројектовање ентеријера ресторана представља сложен задатак који захтева усклађивање функционалних, естетских и доживљајних аспеката простора. Савремени приступи у архитектури све више наглашавају значај атмосфере и корисничког искуства, при чему интеграција природних елемената постаје важан део дизајнерског концепта.

Овај рад бави се пројектовањем ресторана у оквиру зграде некадашњег Радничког универзитета у Новом Саду, са циљем да се истражи однос између функционалне организације и биофилног приступа у обликовању ентеријера. Посебан акценат стављен је на увођење живог дрвета као централног елемента простора, који истовремено има просторну, естетску и симболичку улогу.

Кроз анализу релевантних теоријских поставки и примену у пројектном решењу, рад показује како интеграција природе може допринети стварању препознатљивог идентитета ресторана, као и унапређењу квалитета боравка у урбаном контексту.

2. ПРОЈЕКТОВАЊЕ РЕСТОРАНА И ПРИМЕНА БИОФИЛНОГ ДИЗАЈНА

Пројектовање ресторана подразумева усклађивање функционалних захтева са стварањем пријатне и препознатљиве атмосфере. Савремени приступи у дизајну ентеријера све више наглашавају значај корисничког искуства, при чему се посебна пажња посвећује организацији простора, амбијенту и увођењу природних елемената.

2.1. Функционална организација простора

Функционална организација ресторана заснива се на јасној подели просторних целина и ефикасном повезивању зона за госте, кухињског блока и комуникација [1]. Правилан распоред омогућава несметано кретање особља и гостију, смањује могућност укрштања токова и доприноси ефикасности рада. У оквиру пројекта, простор је организован тако да обезбеди различите амбијенталне целине – од отворенијих зона до интимнијих места за боравак – уз очување визуелне повезаности целине.

2.2. Атмосфера и идентитет ресторана

Атмосфера ресторана формира се кроз избор материјала, осветљења и колорита, који заједно утичу на доживљај простора [2]. Савремени ресторани теже стварању јединственог идентитета који ће корисницима пружити више од саме услуге исхране, већ и доживљај који укључује сва чула [2]. У пројекту се тежи постизању топлог и пријатног амбијента кроз примену природних материјала, меког осветљења и уравнотежене палете боја, чиме се подстиче дуже задржавање и пријатнији боравак гостију [2].

Пажљиво одабрани материјали и текстуре доприносе осећају аутентичности и повезаности са природом, док осветљење има кључну улогу у креирању интимне и опуштајуће атмосфере. Идентитет простора се додатно наглашава кроз јединствен концепт који повезује све елементе ентеријера у складну целину, чинећи ресторан препознатљивим и визуелно упечатљивим у урбаном контексту.

2.3. Природни елементи и концепт живог дрвета

Увођење природних елемената у ентеријер представља важан аспект савременог дизајна, познат као биофилни приступ [3,4]. Овај концепт заснива се на тежњи човека ка повезаности са природом, што позитивно утиче на психолошко стање, смањује стрес и побољшава општи доживљај простора [3]. У урбаним срединама, где је контакт са природом ограничен, овакви елементи добијају још већи значај [3,4].

У оквиру пројекта, живо дрво постављено у центру ресторана представља кључни концептуални и просторни елемент [3]. Оно не само да доприноси визуелном идентитету простора, већ и организује распоред зона, ствара осећај природног окружења и уноси динамику у иначе урбани ентеријер. Позиционирањем дрвета као централног фокуса, простор добија јасну структуру и место окупљања, што додатно подстиче социјалну интеракцију корисника.

Слика 1. Визуелизација ресторана – приказ примера инкорпорације биофилног дизајна

На тај начин, природа постаје интегрални део простора, не само као декоративни елемент, већ као носилац концепта који доприноси квалитету корисничког искуства, препознатљивости ресторана и стварању јединствене атмосфере у иначе урбани идентитет [3,4].

2.4. Однос ентеријера и урбаног контекста

Савремено пројектовање ресторана подразумева не само обликовање унутрашњег простора, већ и његов однос према ширем урбаном контексту [1,2]. Локација ресторана, визуелне везе са окружењем и начин на који се објекат представља граду значајно утичу на његов идентитет и доживљај корисника [2]. Простори са транспарентним фасадама и отвореним визурама омогућавају повезивање ентеријера са спољашњим амбијентом, чиме се брише граница између унутрашњег и спољашњег простора [2].

У оквиру овог пројекта, ресторан је позициониран у згради Радничког универзитета, што носи посебан значај у контексту града Новог Сада. Висинска позиција и транспарентност фасаде омогућавају панорамске погледе и снажну визуелну комуникацију са градом. Истовремено, увођење природног елемента у ентеријер – живог дрвета – ствара контраст урбаном окружењу и доприноси осећају повезаности са природом.

Оваквим приступом ресторан постаје не само место обедовања, већ и простор који посредује између града и природе, уносећи нови слој значења у постојећи архитектонски оквир и доприносећи његовој савременој интерпретацији.

Слика 2. Приказ дела ентеријера дизајна ресторана

Слика 3. Приказ дела ентеријера дизајна ресторана

Слика 4. Приказ ентеријера ресторана на спрату

2.5. Материјализација и осветљење простора

Материјализација простора представља један од кључних елемената у формирању атмосфере ресторана и директно утиче на доживљај корисника [2]. У овом пројекту, избор материјала заснива се на тежњи ка постизању топлог и природног амбијента, који је у складу са концептом интеграције природе у ентеријер. Примена природних материјала, као што су дрво, камен и текстил, доприноси стварању тактилног и визуелног комфора, док њихове текстуре уносе динамику и разноврсност у простор [2,3].

Контраст између постојеће бетонске конструкције објекта и топлих природних материјала омогућава стварање визуелне равнотеже између индустријског и органског. Овај однос наглашава карактер простора и доприноси његовој аутентичности, истовремено поштујући постојећи архитектонски контекст. Материјали су одабрани тако да буду дуготрајни, функционални и једноставни за одржавање, што је од посебног значаја у угоститељским објектима.

Осветљење има значајну улогу у креирању амбијента и наглашавању просторних вредности. Комбинација природног и вештачког осветљења омогућава промену атмосфере у зависности од доба дана. Током дневног периода, природна светлост доприноси осећају отворености и повезаности са спољашњим окружењем, док у вечерњим часовима доминира меко, топло вештачко осветљење које ствара интимнију и пријатнију атмосферу.

Посебна пажња посвећена је акцентном осветљењу које истиче централни елемент – живо дрво – чиме се додатно наглашава његова улога у простору. Осветљење је дизајнирано тако да прати функционалне

зоне и омогућава довољну видљивост, али и да доприноси укупном доживљају простора као хармоничне и пријатне целине.
На овај начин, материјализација и осветљење не делују као одвојени елементи, већ као интегрални део концепта, који заједно са просторном организацијом и природним елементима обликују јединствен и препознатљив ентеријер ресторана.

2.6. Корисничко искуство и психологија простора

Савремени приступ пројектовању ресторана све више ставља акценат на корисничко искуство као кључни фактор успешности простора. Поред функционалних захтева, значајну улогу имају и психолошки аспекти који утичу на начин на који корисници доживљавају и памте простор. Добро осмишљен ентеријер може подстаћи осећај пријатности, опуштености и припадности, што директно утиче на дужину задржавања и опште задовољство гостију [3,4].
У оквиру овог пројекта, простор је организован тако да омогућава различите нивое приватности и типове боравка – од отворених зона за друштвена окупљања до интимнијих сегмената за мирнији боравак. Оваква подела омогућава корисницима да сами бирају амбијент у складу са својим потребама, чиме се повећава флексибилност простора и његова употребна вредност.
Централни елемент – живо дрво – има посебан утицај на психолошки доживљај простора. Његово присуство уноси осећај смирености и природности, што позитивно делује на кориснике и доприноси осећај смирености и природности [3]. Истовремено, оно служи као визуелни оријентир који олакшава сналажење у простору и доприноси његовој јасној читљивости.

Слика 5. Приказ ентеријера дизајна ресторана

Значајну улогу имају и елементи као што су осветљење, акустика и материјализација, који заједно обликују амбијент и доприносе укупном корисничком искуству [2,3]. Меко осветљење, пријатне текстуре и контролисан ниво буке доприносе стварању пријатног окружења које подстиче дуже задржавање. Простор је дизајниран тако да активира више чула, чиме се обедовање трансформише у свеобухватно искуство.
На тај начин, ресторан не представља само место за конзумирање хране, већ простор у којем се граде доживљаји и успомене. Фокус на корисничком искуству доприноси стварању препознатљивог идентитета и дугорочне вредности простора, чиме се архитектонско решење уздиже изнад чисто функционалног оквира.

Слика 6. Приказ ентеријера дизајна ресторана

3. ЗАКЉУЧАК

Функционална организација ресторана у оквиру некадашње зграде Радничког универзитета у Новом Саду омогућава стварање простора који је истовремено естетски привлачан и практичан за рад особља. Просторне целине су дизајниране тако да обезбеде јасну подјелу зона – централну салу за госте, кухињски и сервисни блок, зоне интимног и отвореног седења – уз минималне конфликте у кретању. Оваква организација омогућава несметан проток гостију и особља, а истовремено одржава визуелну и просторну хармонију.
Централни елемент – живо дрво – омогућава визуелну оријентацију, повећава осећај повезаности са природом и утиче на препознатљив идентитет ресторана [3,4]. Оно не само да организује распоред столова и зона боравка, већ и симболизује живот, обнову и повезаност са природом. Присуство дрвета унутар ентеријера ствара осећај интимности, смањује стрес и продужава боравак гостију, а истовремено доприноси јединственом идентитету ресторана. Биофилни приступ примењен у пројекту показује да интеграција природних елемената у урбане ентеријере није само декоративна, већ суштински елемент стварања атмосфере и квалитетног корисничког искуства.
Закључно, овај мастер рад потврђује да пажљиво осмишљена функционална организација, у комбинацији са биофилним принципима и концептуалним мотивима, омогућава стварање ресторана који је препознатљив, атрактиван и у складу са савременим захтевима угоститељства. Пројекат ресторана у згради некадашњег Радничког универзитета показује како кроз архитектуру и дизајн ентеријера може бити оживљен историјски објекат и како природа може постати интегрални део урбаног простора [1,3,4].

4. ЛИТЕРАТУРА

[1] Ching, F. D. K. *Architecture: Form, Space, and Order*, 4. izdanje. Wiley, 2014.

[2] Pile, J. *Interior Design*, Laurence King, 2017.

[3] Kellert, S. R., Heerwagen, J., Mador, M. *Biophilic Design: The Theory, Science, and Practice of Bringing Buildings to Life*, Wiley, 2008.

[4] Browning, W., Ryan, C., Clancy, J. *14 Patterns of Biophilic Design*, Terrapin Bright Green, 2014.

Кратка биографија:

Теодора Катић рођена је у Новом Саду 1994. год. Основне студије Архитектуре и урбанизма завршила је 2020. године на Факултету техничких наука у Новом Саду, а мастер студије на истом факултету 2026. године на смеру дизајн ентеријера.
Контакт: dokalo0021@gmail.com